

ПЕРЕДМОВА

Посібник призначений для проведення контрольних робіт з української мови та літератури в 7-х класах загальноосвітніх навчальних закладів. Він відображає сучасний підхід до тематичного оцінювання навчальних досягнень учнів і відповідає вимогам чинної програми з української мови та літератури, методичним рекомендаціям Міністерства освіти і науки України щодо використання тестових технологій у процесі вивчення української мови та літератури.

Кожен варіант контрольної роботи складається з 9 завдань трьох типів, які відрізняються за рівнем складності.

У завданнях першого типу (1–6), що відповідають початковому і середньому рівням навчальних досягнень учнів і перевіряють їхні теоретичні знання, необхідно зазначити лише одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих, позначивши хрестиком ту літеру в таблиці, якій відповідає правильний варіант. За кожну правильну відповідь учень максимально отримує 1 бал.

Зразок оформлення правильної відповіді:

А	Б	В	Г
		Х	

Завдання другого типу (7–8) відповідають достатньому рівню навчальних досягнень учнів і перевіряють не тільки теоретичні знання школярів, а й практичні навички, складаються із компонентів, які вміщують такі завдання з *української мови*:

- визначення лексичного значення слова, групи слів за походженням, уживанням у мові;
- визначення значення фразеологізмів, прислів'їв, приказок, крилатих висловів;
- утворення нових слів вивченими способами;
- утворення словотвірних ланцюжка й словотвірного гнізда;
- визначення частин мови;
- правопис вивчених частин мови;
- різні види розборів, в основному лексичний, словотворчий, морфологічний;
- редагування словосполучень і речень;
- правильне слововживання вивчених частин мови.

З *української літератури* завдання другого типу (7–8) складаються в основному із завдань, які потребують відповіді на запитання, доповнення речення відповідним терміном, а також тестів на встановлення відповідності.

Відповідь на запитання учні не записують у таблицю, а оформлюють більш розширено. Обсяг відповіді обмежено кількістю рядків, що технічно відведено в кожному варіанті. За правильне виконання завдань другого типу (7–8) учень може отримати максимально 3 бали (ці бали учитель розподіляє на власний розсуд).

У завданнях на встановлення відповідності до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, треба вибрати один правильний варіант, позначений буквою. Відповідь учень записує в таблицю.

Зразок оформлення правильної відповіді:

	А	Б	В	Г	Д
1		X			
2	X				
3			X		
4				X	

У завдання на встановлення правильної послідовності учень має встановити правильну послідовність елементів, дій, подій, операцій тощо і записати в таблицю.

Завдання третього типу (9) відповідає високому рівню навчальних досягнень учнів і є творчим. Оцінюючи це завдання, вчитель має враховувати вміння учня обґрунтовувати власні думки, робити узагальнення, використовувати мовні засоби з метою доведення своїх міркувань, зв'язність, завершеність тексту, а також грамотність та охайність творчої роботи. Максимальна кількість балів за творче завдання — 3.

Номери тестових завдань	Максимальна кількість балів
1—6	6 балів
7—8	3 бали
9	3 бали

Клас _____	Прізвище, ім'я _____	Дата _____	Варіант 1
------------	----------------------	------------	-----------

КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) №1
Дієслово

ЗАВДАННЯ З ВИБОРОМ ОДНІЄЇ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ

1. Дієслово — це:

- А** самостійна частина мови, що називає предмет та відповідає на питання *що робити? що зробити? що роблять? що зроблять? що зробили?* тощо
- Б** самостійна частина мови, що називає дію або стан предмета і відповідає на питання *що робити? що зробити? що роблять? що зроблять? що зробили?* тощо
- В** службова частина мови, що називає дію або стан предмета і відповідає на питання *що робити? що зробити? що роблять? що зроблять? що зробили?* тощо
- Г** самостійна частина мови, що означає ознаку предмета та відповідає на питання *що робити? що зробити? що роблять? що зроблять? що зробили?*

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

2. Початкова форма дієслова має такі граматичні ознаки:

- А** вид, перехідність/неперехідність, стан
- Б** час, перехідність/неперехідність, вид
- В** спосіб, час
- Г** перехідність/неперехідність, вид

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

3. У формі минулого часу особові дієслова змінюємо:

- А** за числами та особами
- Б** за числами, родами та особами
- В** за числами та родами
- Г** тільки за родами

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

4. Усі дієслова належать до II дієвідміни у рядку:

- А** мчати, відпустити, кипіти, горіти
- Б** любити, приходити, мріяти, їздити
- В** котити, верещати, клеїти, квітнути
- Г** ревіти, подорожувати, переконувати, хотіти

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

5. Дієсловами дійсного способу є всі слова рядка:

- А** буду читати, написав, наробитися, говоритимемо
- Б** скликали, мовчатимуть, будеш панувати, пишімо
- В** веселяться, пишаємося, квітчаймо, поназносили
- Г** наздоганятиму, мовчав би, порадили, прикращатимемо

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

6. Слова *перебільшувати* та *подвоїти* утворені способом:

- А** префіксальним
- Б** суфіксальним
- В** префіксально-суфіксальним
- Г** безафіксним

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Клас _____	Прізвище, ім'я _____	Дата _____	Варіант 1
------------	----------------------	------------	-----------

ЗАВДАННЯ НА ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

7. Установіть відповідність: до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, виберіть один правильний варіант, позначений буквою.

Виділене дієслово

- 1 *Співати* — моє улюблене заняття.
- 2 Учитель попросив *зібрати* зошити.
- 3 Бажання *малювати* не покидало хлопця з дитинства.
- 4 Бабуся сіла *відпочити* після важкої праці.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Синтаксична роль

- А обставина
- Б присудок
- В підмет
- Г означення
- Д додаток

ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ

8. Утворіть і запишіть усі можливі особові форми наказового способу дієслова *читати*.

9. Напишіть твір-мініатюру (7-8 речень) на тему «Поспішаймо робити добро». Використайте у тексті фразеологізм, підкресліть його.

Клас _____	Прізвище, ім'я _____	Дата _____	Варіант 2
------------	----------------------	------------	-----------

КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) №1
Дієслово

ЗАВДАННЯ З ВИБОРОМ ОДНІЄЇ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ

1. Дієслово має такі основні форми:

А неозначена форма (інфінітив), особове дієслово, дієприкметник, дієприслівник, безособова форма на *-но, -то*

Б неозначена форма (інфінітив), особове дієслово, дієприслівник, безособова форма на *-но, -то*

В рід, особу, число, вид, спосіб, час

Г неозначена форма (інфінітив), дієприкметник, дієприслівник, безособова форма на *-но, -то*

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

2. Неозначена форма — це:

А початкова змінна форма дієслова, яка називає дію, стан або процес

Б форма дієслова, яка вказує на час, особу, число

В форма дієслова, яка не називає дію, стан або процес

Г початкова незмінна форма дієслова, яка називає дію, стан або процес

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

3. У формі теперішнього часу особові дієслова змінюємо:

А за особами й числами

Б за родами, особами й числами

В за родами

Г незмінні

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

4. Усі дієслова належать до I дієвідміни у рядку:

А нести, привезти, колоти, кохати

Б склеїти, пасти, жаліти, боронити

В бродити, іржати, вишивати, покласти

Г бігти, непокоїти, берегти, стогнати

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

5. Усі дієслова безособові у рядку:

А таланило, читали, не спиться

Б співає, розвиднілося, дощить

В вкололо, світиться, бігатиме

Г світає, вечорітиме, щастить

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Не має видової пари дієслово:

А розговоритися

Б повідомляти

В мовчати

Г ворушитися

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

Клас _____	Прізвище, ім'я _____	Дата _____	Варіант 2
------------	----------------------	------------	-----------

ЗАВДАННЯ НА ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

7. Установіть відповідність: до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, виберіть один правильний варіант, позначений буквою.

Синтаксична роль

- 1 обставина
- 2 додаток
- 3 підмет
- 4 означення

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Виділене дієслово

- А Настав час *працювати*.
- Б Дмитрик прийшов *звати* мене до гурту.
- В Маємо *жити* не хлібом єдиним.
- Г *Люб́ить* людей мене навчила мати.
- Д *Служити* Батьківщині — обов'язок кожного.

ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ

8. Утворіть і запишіть усі можливі особові форми наказового способу дієслова *писати*.

9. Напишіть твір-мініатюру (7-8 речень) на тему «Не будь байдужим до людської біди». Використайте у тексті фразеологізм, підкресліть його.
